

Diabetes

Vragen en
antwoorden

Verzekeringen

Diabetes en verzekeringen

Vlaamse Diabetes vereniging vzw

Verzekeringen

Iedereen moet wel eens een verzekering afsluiten. Risico's verzekeren is immers in heel wat situaties aan te bevelen. Zo neem je best een schuldsaldoverzekering als je een lening aangaat om een eigendom aan te kopen. Soms is het afsluiten van een verzekering zelfs verplicht. Je mag geen eigen wagen in het verkeer brengen zonder een verzekering "Burgerlijke Aansprakelijkheid".

Bij het afsluiten van de meeste verzekeringscontracten zal je door je diabetes geen bijzondere problemen ervaren. Voor sommige verzekeringen kunnen er zich echter wel moeilijkheden voordoen. Het is daarom belangrijk je steeds goed te informeren en eventueel professioneel advies in te winnen. Deze brochure wil hiertoe een aanzet zijn.

Hoe werkt een verzekering?

Verzekeringen steunen op een solidariteitsprincipe binnen een groep personen die een vergelijkbaar verzekeringsrisico hebben. De kans dat dit risico (bijv. auto-ongeval, brand, diefstal, schade, vroegtijdig overlijden,...) zich zal voordoen, is eigenlijk relatief klein. Indien dit toch zou gebeuren, zou dit voor de betrokkene echter een individueel drama betekenen en bovendien 'onbetaalbaar' zijn. Daarom betaalt elke persoon die zich bij een verzekering aansluit een relatief kleine premie, zodat de enkeling die 'pech heeft' zijn grote kosten kan recupereren met gelden uit de 'voorraadpot' van de geïnde premies.

Hieruit kan je de werkwijze van verzekeringsmaatschappijen begrijpen:

- ⇒ zij moeten enerzijds veilig spelen en dus voldoende hoge premies innen om DE SCHADEGEVALLEN DIE ZICH VOORDOEN TE KUNNEN VERGOEDEN
- ⇒ zij mogen de premies anderzijds niet te hoog instellen willen ze concurrentieel blijven ten opzichte van andere maatschappijen. Ze zullen dus HET RISICO ZO CORRECT MOGELIJK PROBEREN IN TE SCHATTEN zodat er een evenwicht bestaat tussen de premies (inkomsten) en de uitkeringen (uitbetalingen schade)
- ⇒ zij moeten wel rekening houden met een eventueel verschil in risico's. De solidariteit binnen de groep verzekerden is immers gebaseerd op VERGELIJKBARE RISICOPROFIELEN. Zo is het vanzelfsprekend dat de brandverzekeringspremie voor een villa niet dezelfde zal zijn als die voor een rijwoning.

De verschillende verzekeringsmaatschappijen melden dat volgens hun cijfers personen met diabetes als totale groep momenteel een verhoogd risico vormen bij het verzekeren van gezondheidsrisico's.

Verzekeringen en diabetes

Het is duidelijk dat voor enkele verzekeringen diabetes geen hoger risico betekent. Zo zullen de voorwaarden en premies bij je gezinspolis, brandpolis of autoverzekering niet anders zijn dan bij iemand zonder diabetes. Bij bepaalde verzekeringen is het te verzekeren risico wel ongunstiger bij een persoon met een chronische medische aandoening zoals diabetes. Denk maar aan een hospitalisatieverzekering, schuldsaldo- of levensverzekering en een verzekering gewaarborgd inkomen. In die gevallen is er door de diabetes mogelijk een grotere kans dat de verzekeringsmaatschappij zal moeten uitbetalen. Het te verzekeren risico kan echter ook binnengroep van personen met diabetes nog sterk verschillen. Zo zal je met een langdurig goed ingestelde diabetes minder risico lopen om in het ziekenhuis opgenomen te worden, dan iemand die een minder goed geregelde diabetes heeft.

De maatschappijen maken voor het berekenen van deze risico's gebruik van bestaande ziekte- en overlijdensstatistieken. Spijtig genoeg worden op die manier de toekomstige risico's vaak te hoog ingeschat. Deze huidige statistieken weerspiegelen immers het resultaat van de verouderde

diabetesbehandelingen van 15 á 30 jaar geleden. Het gunstiger statistisch effect van de moderne diabetesbehandelingen zal pas binnen 15 á 20 jaar gekend zijn. Zij hebben beloofd hier in de toekomst op in te spelen. Bovendien beoordeelde men tot voor kort personen met diabetes teveel als één groep, met hetzelfde risico. Geleidelijk aan komt daar verandering in en schatten verzekeringsmaatschappijen het te verzekeren risico in op basis van reële, individuele risicofactoren. Dus niet alleen de mate van diabetescontrole, maar ook rookgedrag, bloeddruk, cholesterol, overgewicht, enz. worden in rekening gebracht.

Stilaan wordt de verzekeringswereld zich bewust van deze gunstige evolutie door de hedendaagse behandelingsmogelijkheden.

Waarop moet je letten bij het afsluiten van een verzekering?

Aangifteplicht

Bij het afsluiten van een verzekering wordt heel dikwijls gevraagd of je aan een medische aandoening lijdt. Diabetes mag je niet verzwijgen. Als je een valse verklaring aflegt, kan de verzekeringsmaatschappij bij een schadegeval het afgesloten contract ongeldig verklaren. Dan heb je jarenlang premies betaald, maar recupereer je niet je investering op het moment dat je de verzekering nodig hebt! Vermelden dat je diabetes hebt, betekent niet noodzakelijk dat je een hogere premie zult betalen en zeker niet dat je uitgesloten zal worden (zie verder).

Belang van de algemene voorwaarden

De voorwaarden van de polis zijn van toepassing op de toestand die bestaat op het moment dat hetverzekerings- contract wordt afgesloten. Indien je pas NA het afsluiten van het contract diabetes ontwikkelt, moet je dit niet melden voor een levensverzekering, een hospitalisatie-verzekering of een verzekering voor gewaarborgd inkomen.

Voor zogenaamde aansprakelijkheidsverzekeringen (autoverzekering, familiale verzekering) moet je deze verandering in je gezondheidstoestand wel melden, maar wijzigen de voorwaarden van de polis niet. Dekking en premie blijven behouden. Lees in elk geval steeds de algemene voorwaarden goed na (trouwens niet alleen hetgeen over diabetes gaat!) om te zien of het risico wel degelijk verzekerd is.

Vergelijk verschillende verzekeringstypes en -maatschappijen voor je beslist!

In de verzekeringswereld gelden de principes van de vrije markteconomie. Alhoewel verzekeringsmaatschappijen gebonden zijn aan een deontologie en een gedragscode, staan ze toch concurrentieel tegenover mekaar. Dit geeft soms grote verschillen op vlak van voorwaarden en premies.

Klare taal

De taal van verzekeringspolissen is vaak omslachtig en technisch. Dergelijke teksten blijven moeilijk toegankelijk ondanks inspanningen op dit vlak in de laatste jaren. Aarzel niet om uitleg en advies te vragen.

Laat je helpen!

Uit het voorgaande blijkt dat een geschikte verzekering afsluiten niet altijd gemakkelijk is. Laat je dan ook professioneel helpen. Je kan

hiervoor terecht bij heel wat personen en instanties. Een lijst van nuttige adressen vind je achteraan in deze brochure. Eventueel kan je ook je diabetesverpleegkundige, je behandelend arts, of de Diabetes Infolijn (0800/96.333) van de Vlaamse Diabetes Vereniging raadplegen.

De belangrijkste verzekeringen en hun specifieke problematiek.

Verzekering “Burgerlijke Aansprakelijkheid - Familiale”

Deze zeer nuttige verzekering dekt het herstel van materiële en lichamelijke schade die de verzekerden veroorzaken aan derden in hun privé leven. Voor personen met diabetes is er geen enkel probleem om dit type van verzekering af te sluiten. Je vermeldt best het bestaan van je diabetes, maar binnen eenzelfde maatschappij betalen alle klanten dezelfde premie.

Verzekering “Burgerlijke Aansprakelijkheid - Auto”

Dit is een wettelijk verplichte verzekering. De premie voor personen met diabetes is dezelfde als deze voor personen zonder diabetes. Je bent echter wel verplicht je verzekeringsagent of -maatschappij op de hoogte te brengen van je diabetes. Je doet dit best schriftelijk door middel van een kopij van het rijgeschiktheidsattest dat door de arts werd opgemaakt voor je rijbewijsaanvraag, of een recto-verso kopij van je aangepast rijbewijs. (zie ook brochure diabetes en verkeer). Dit gebeurt best per aangetekend schrijven, of je vraagt een verklaring voor ontvangst. Indien de maatschappij niet op de hoogte is van je aandoening, kan zij zich bij een ongeval beroepen op een ‘valse verklaring’ of ‘verzwijging’ en de volledige terugbetaling vorderen van de schade die zij aan de benadeelde heeft vergoed.

Verzekering “Reisbijstand”

Een dergelijke verzekering verleent bijstand en dekt medische kosten in geval van ziekte of ongeval tijdens een reis. Opgelet: annulatie van de reis, bijstand aan een voertuig, verlies van bagage, zijn niet automatisch voorzien, maar kunnen mits extra premie in de verzekering opgenomen worden. Dergelijke reisbijstandverzekeringen kunnen bij de klassieke verzekeringsmaatschappijen afgesloten worden. Bij de mutualiteiten zijn er gratis reisverzekeringen, die evenwel beperkt zijn tot medische kosten en bijstand aan personen.

Soms worden ze ook gratis aangeboden bij betaalkaarten maar de dekking is soms beperkt; informeer je dan wel over de precieze dekking.

NEEM STEEDS VOLDOENDE INFORMATIE IN VERBAND MET DE VERSTREKTE WAARBORGEN EN VOORAL IN VERBAND MET DE UITSLUITINGEN OP BASIS VAN MEDISCHE AANDOENINGEN (ZOALS BIJV. DIABETES).

Bij het afsluiten van een reisverzekering ben je niet verplicht te melden dat je diabetes hebt. Sommige maatschappijen voorzien echter onder een rubriek ‘uitsluitingen’ de volgende tekst: “de terugval in aandoeningen die reeds vóór het vertrek waren gebleken en die opeens fel kunnen verergeren”. Dit betekent dat verwickelingen door diabetes niet vergoed worden.

Ziekte of ongevallen die niet het gevolg zijn van diabetes zijn wel gedekt. Soms kan er discussie zijn of een ongeval/ziekte al dan niet het gevolg is van je diabetes: bijv. of een ski-ongeval het gevolg was van een hypoglycemie of niet. Andere maatschappijen aanvaarden de vooraf bestaande aandoening “indien geen medische behandeling nodig was één (soms twee) maand voor de inschrijvingsdatum en er volgens de behandelend arts geen tegenindicatie bestond voor het uitvoeren van de reis”.

Levensverzekering

Een levensverzekering voorziet een waarborg bij overlijden. Een schuldsaldo-verzekering is een levensverzekering die veelal afgesloten wordt bij het aangaan van een lening.

De volgende factoren spelen een rol bij het bepalen van de premie:

- ⇒ de aanwezigheid van een medische aandoening op het moment van afsluiten van de polis
- ⇒ leeftijd
- ⇒ geslacht
- ⇒ andere risicofactoren: roken, hoge bloeddruk, cholesterol en overgewicht
- ⇒ looptijd en omvang van het kapitaal. De verzekeringsmaatschappij zal de aanvaarding en de premie bepalen aan de hand van een medische vragenlijst, al dan niet aangevuld met een doktersbezoek.

Dankzij de Consensusconferentie over 'Sociale Discriminatie en Diabetes' (oktober 1998) gebruiken de meeste verzekeringsmaatschappijen tegenwoordig dezelfde medische vragenlijst voor kandidaat-verzekerden die aan diabetes lijden. In de nieuwe vragenlijsten wordt relevante informatie gevraagd die toelaat het individueel risicoprofiel zo correct mogelijk in te schatten. Dit was in de vroegere vragenlijsten niet altijd het geval. De meeste personen met diabetes worden, meestal mits een bijpremie, aanvaard. Personen met een sterk verhoogd risico kunnen worden uitgesloten. De gevraagde bijpremie kan sterk verschillen van maatschappij tot maatschappij en hangt af van de herverzekeringsmaatschappijen waar de verzekeringsmaatschappij zichzelf indekt. Het terrein van premiebepaling is echter nog steeds weinig transparant. Daarom is het vaak in het voordeel van de verzekeringnemer om verschillende maatschappijen met elkaar te vergelijken.

TIP

Vergeet niet onmiddellijk na een ongeval tijdig te eten. Dit om te voorkomen dat je een hypo krijgt op het moment dat de officiële vaststellingen gebeuren. Anders zou de indruk kunnen gewekt worden dat je diabetes op het moment van het ongeval ook al ontregeld was.

Gewaarborgd inkomen

Deze verzekering voorziet een gewaarborgd inkomen ingeval van werkonbekwaamheid door ziekte of ongeval. Ze wordt vooral door zelfstandigen afgesloten, gezien hun sociaal statuut slechts een beperkt loonbehoud in dergelijke gevallen voorziet. Deze polis betaalt in functie van de graad van werkonbekwaamheid een maandelijks rente voor de duur van de werkonbekwaamheid of tot het gekozen tijdstip van pensionering. Gezien de zeer lange looptijd van het contract neemt de verzekeraar een aanzienlijk engagement. Hierdoor blijft deze polis moeilijk toegankelijk voor mensen met diabetes of andere chronische aandoeningen.

TIPS

- ⇒ Als de diagnose van diabetes pas gesteld is, wacht je best enkele maanden tot een stabiele regeling bekomen is vooraleer een polis af te sluiten.
- ⇒ Hoe beter de diabetesregeling, hoe meer kans op een gunstiger premie.
- ⇒ Laat de medische vragenlijst invullen door de arts die de correcte en volledige informatie over je aandoening heeft.
- ⇒ Als je NA het afsluiten van een levensverzekering diabetes krijgt, verandert er niets aan de voorwaarden van de polis en hoef je dit ook niet te melden aan de maatschappij.

Voor het afsluiten van een dergelijke verzekering is een doktersonderzoek noodzakelijk, zodat elke kandidaat individueel beoordeeld kan worden. Hierdoor gebeurt het meer en meer dat personen met

een goed gecontroleerde diabetes, zonder complicaties of andere risicofactoren, toch aanvaard worden.

Hospitalisatieverzekering

Bij een opname in een ziekenhuis worden niet alle kosten door het ziekenfonds vergoed. Een hospitalisatieverzekering betaalt een aantal van deze extra onkosten grotendeels terug. Bij het afsluiten van een dergelijke verzekering moet je een medische vragenlijst invullen. Voor personen met diabetes blijft het afsluiten van een hospitalisatieverzekering een moeilijke zaak. De verzekeraars staan er weigerachtig tegenover omdat ze over weinig cijfermateriaal beschikken over de medische kosten door diabetes. Bovendien gaat het ook hier om

een verzekering met een zeer lange looptijd, zodat de mogelijke toekomstige kosten bij sommige aandoeningen sterk kunnen oplopen. Sommige maatschappijen accepteren personen met diabetes toch, maar betalen ziekenhuiskosten ten gevolge van diabetes pas terug na een bepaalde wachttijd, waarin men geen problemen mag hebben.

TUIP

In het kader van een arbeidsovereenkomst bestaat dikwijls de mogelijkheid om in een groepspolis te stappen ('collectieve hospitalisatieverzekering'). Het contract wordt afgesloten door de werkgever en biedt een waarborg (meestal zonder medische vragenlijst) voor de werknemers en hun gezinsleden. Als de aansluiting verplicht is voor alle werknemers, worden ook chronische aandoeningen zoals diabetes gedekt. Bij niet verplichte aansluiting zijn er soms uitsluitingen om medische redenen. Lees daarom altijd goed de voorwaarden en vraag eventueel deskundige uitleg. Een dergelijke groepspolis loopt niet altijd verder bij het beëindigen van het arbeidscontract. Er wordt o.a. door de Vlaamse Diabetes Vereniging geijverd om hierin verandering te brengen.

Verplichte ziekteverzekering

Bij zelfstandigen spreekt men dikwijls over "grote risico's" en "kleine risico's". Bij grote risico's krijg je enkel een terugbetaling tijdens hospitalisaties; bij kleine risico's ook van de raadplegingen bij arts en tandarts, van ambulante technische onderzoeken en van medicijnen. Uiteraard kunnen de kosten bij iemand met diabetes, die enkel voor grote risico's verzekerd is, hoog oplopen (denk maar aan de kostprijs van insuline en bloedsuikerverlagende tabletten als je die volledig zelf zou moeten betalen!). LOONTREKKENDEN hebben automatisch een verplichte ziekteverzekering voor grote én kleine risico's. ZELFSTANDIGEN die zich verzekeren tegen kleine risico's genieten uiteraard diezelfde voordelen. Het spreekt voor zich dat het verzekeren van deze kleine risico's bij hen zoveel mogelijk moet aangemoedigd worden. De verzekeringspremie voor grote risico's is weliswaar duidelijk goedkoper, maar de terugbetaling van medische kosten is in dat geval veel beperkter. Wie enkel koos voor een verzekering grote risico's, belandt in een vaak onhoudbare financiële situatie van zodra hij lijdt aan een chronische aandoening (zoals diabetes, hartlijden, kanker, enz.) en wordt soms onder bepaalde voorwaarden toegelaten in de verzekering tegen kleine risico's!

TIP

Als je als zelfstandige diabetes krijgt en je bent nog niet verzekerd tegen kleine risico's, dan heb je bij sommige ziekenfondsen, mits een wachttijd, toch nog de mogelijkheid om aan te sluiten voor deze verzekering, indien dit gebeurt voor de leeftijd van 50 jaar. Personen met diabetes, die in orde zijn bij hun ziekenfonds, die minimum 2 x daags insuline spuiten en gevolgd worden in een erkend diabetescentrum van een ziekenhuis, kunnen opgenomen worden in de diabetesconventie en krijgen

dan hun zelfcontrolemateriaal geheel of gedeeltelijk gratis. Tenslotte, niet alle medische kosten worden terugbetaald door de ziekteverzekering. Er is niet alleen het remgeld dat de patiënt (tot een bepaald maximum) zelf moet bijdragen, maar bovendien worden sommige zorgen niet of onvoldoende terugbetaald.

Rol van de Vlaamse Diabetes Vereniging

De Vlaamse Diabetes Vereniging en haar sociale commissie ijveren reeds jaren voor tegemoetkomingen aan de sociale noden van personen met diabetes, ook op het vlak van verzekeringen. Er zijn talrijke contacten zowel met de overheid als met vertegenwoordigers uit de verzekeringswereld. We verwachten de volgende jaren gevoelige verbeteringen op dit vlak.

Van de overheid verwacht de Vlaamse Diabetes Vereniging een aantal wettelijke initiatieven om discriminatie van personen met diabetes te voorkomen.
Van de verzekeringswereld worden voorstellen verwacht voor een juistere risicobepaling en een transparanter beleid.

Wanneer je zelf problemen ervaart met verzekeringen, is het belangrijk dat je dit meldt aan de Vlaamse Diabetes Vereniging (bijv. via de Diabetes Infolijn 0800/96 333) maar ook aan een officiële instantie (zie verder: NUTTIGE ADRESSEN)

Indien bepaalde klachten rond een specifieke problematiek herhaaldelijk geuit en geregistreerd worden, kunnen die gebundeld en doorgespeeld worden naar de overheid die bevoegd is voor verzekeringsmateries (Ministerie van Economische Zaken).

Nuttige adressen

Assuralia (Beroepsvereniging van Verzekeringsondernemingen) De Meelisplantsoen 29, 1000 Brussel tel 02/547 56 11 - fax 02/547 56 01 www.assuralia.be bevat ondermeer. zeer algemene informatie over verzekeringen, een lijst van alle verzekeringsondernemingen die actief zijn in België, veel gestelde vragen,...

Ombudsman van de Beroepsvereniging De Meeijsplantsoen 35, 1000 Brussel tel.: 02/547 58 71 - fax 02/547 59 75 info@ombudsman.as

Deze dienst kan bemiddelen tussen de verzekerde en de verzekeraar. Klachten moeten schriftelijk ingediend worden.

Commissie voor het Bank, Financieën, Assurantiewezen (CBFA) Congresstraat 12-14 te 1000 Brussel tel.: 02/220 52 11 - fax: 02/220 52 75 www.cbfa.be

Deze dienst behandelt klachten wanneer de wet is overtreden. Deze klacht moet schriftelijk ingediend worden. Indien bepaalde klachten herhaaldelijk voorkomen kan deze dienst dit melden aan de overheid.

Centrum voor gelijkheid van kansen en racismebestrijding, Koningsstraat 138, 1000 Brussel
Niet raciale klachten: 0800/173 64 of centrum@cntr.be en www.diversiteit.be

Met al je vragen over diabetes kan je ook terecht bij:

Diabetes Infolijn: 0800 96 333 en infolijn@diabetes-vdv.be

Deze infolijn is bedoeld voor iedereen die vragen heeft over diabetes in al zijn aspecten: medisch, sociaal, voeding, symptomen...